

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

22 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:

președinte

Ursache Petru

judecători

Toma Nadejda

Nicolaev Ghenadie

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin

judecînd, fără citarea părților, recursurile ordinare, declarate de procurorul adjunct al Procuraturii de nivelul Curții de Apel Chișinău, Ciobanu Sergiu și de părțile vătămate Hlopețchi Igor Pavel, Hlopețchi Elena Nicolae și Caiudin Denis Nicolae, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2015, în cauza penală în privința lui

Iațco Claudia Alexandru, născută la 25.06.1950, originară din satul Frasin, raionul Dondușeni, domiciliată în mun. Chișinău, str. Burebista, 68/1, ap. 23.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 17.08.2007 – 21.02.2014;*
2. *Instanța de apel: 17.03.2014 – 09.06.2015;*
3. *Instanța de recurs: 11.08.2015 – 22.03.2016.*

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 21 februarie 2014, Iațco Claudia Alexandru învinuită în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 195 alin. (2) Codul penal a fost achitată pentru că nu s - a constatat existența faptei infracțiunii, fapta nu a fost săvîrșită de inculpată.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat, că Iațco Claudia este învinuită de către organul de urmărire penală pentru faptul, că a însușit bunurile altor persoane în proporții deosebit de mari în următoarele circumstanțe:

În perioada din 03 martie 2003 pînă la 16 ianuarie 2007, Iațco Claudia a activat în calitate de consultant principal în domeniul probleme de drept al Aparatului Guvernului al Republicii Moldova. Conform obligațiunilor de serviciu, în luna februarie 2005, de către Iațco Claudia a fost expertizat proiectul de

Hotărîre a Guvernului „Cu privire la unele măsuri de asigurare cu spațiu locativ a militarilor Armatei Naționale”, care prevedea privatizarea terenurilor din strada N. Testemițanu, 3 și Ioana Radu 27 „a” din mun. Chișinău.

Folosindu-se de informația obținută și prezentându-se drept persoana responsabilă de vânzarea loturilor de terenuri din strada N. Testemițanu, 3, Iațco Claudia din interes material, urmărind scopul de dobândire ilicită a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, în lunile mai-iunie 2005 i-a propus spre vânzare cet. Caiudin Denis un lot de pământ, explicându-i că contractul de vânzare – cumpărare va fi încheiat după petrecerea licitației.

În continuare, Iațco Claudia, realizându-și intențiile sale criminale, la 25 iulie 2005 a primit de la cet. Caiudin Denis mijloace bănești în sumă de 3000 dolari SUA, care conform cursului valutar oficial constituia 37738,2 lei, pe care le-a folosit în scopuri personale, cauzându-i cet. Caiudin Denis daună în proporții deosebit de mari.

Tot ea, prezentându-se drept persoana responsabilă de vânzarea loturilor de pământ din strada N. Testemițanu, 3, din interes material, urmărind scopul de dobândire ilicită a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, în luna octombrie 2005 i-a propus spre vânzare cet. Hlopețchi Igor un lot de pământ cu suprafața de 6 ari, explicându-i că contractul de vânzare - cumpărare va fi încheiat după petrecerea licitației.

În continuare, Iațco Claudia, realizându-și intențiile sale criminale, la sfârșitul lunii noiembrie 2005 a primit de la cet. Hlopețchi Igor mijloace bănești în sumă de 12000 euro, care conform cursului valutar oficial constituia 179736 lei, pe care le-a folosit în scopuri personale, cauzându-i cet. Hlopețchi Igor daună în proporții deosebit de mari.

Tot ea, folosindu-se de încrederea obținută, în luna februarie 2006 a primit de la cet. Hlopețchi Igor mijloace bănești în sumă de 2350 Euro, care conform cursului valutar oficial constituia 36359,90 lei, pe care le-a folosit în scopuri personale, cauzându-i cet. Hlopețchi Igor daună în proporții deosebit de mari. Folosindu-se de încrederea obținută, la 04 aprilie 2006 a solicitat un împrumut de la cet. Hlopețchi Igor în sumă de 8000 Euro, obligându-se să restituie banii după vânzarea loturilor de pământ.

Realizându-și intențiile sale criminale, la 04 aprilie 2006, Iațco Claudia a primit de la cet. Hlopețchi Igor mijloace bănești în sumă de 7400 euro, care conform cursului valutar oficial constituia 116189,62 lei, pe care le-a folosit, în scopuri personale, cauzându-i cet. Hlopețchi Igor daună în proporții deosebit de mari.

La 20 iunie 2006 Iațco Claudia, folosindu-se de încrederea obținută a cerut de la cet. Hlopețchi Igor să-i achite biletul de avion cu cursa Roma-Chișinău în sumă de 224 euro, obligându-se să restituie banii împreună cu sumele primite anterior. Banii în sumă de 224 Euro, care conform cursului valutar oficial constituia 3741,11 lei, Iațco Claudia i-a primit la sosire din or. Roma, Italia de la agenția de turism „Amadeus Travel”, unde anterior au fost transmiși de către cet.

Hlopețchi Igor. Bani primiti Iațco Claudia i-a folosit în scopuri personale, cauzându-i cet. Hlopețchi Igor daună considerabilă.

Așa dar, Iațco Claudia este învinuită de acuzatorul de stat că, a însușit de la cet. Hlopețchi Igor mijloace bănești în sumă de 21974 Euro, care conform cursului oficial constituia 336026, 63 lei și de la cet. Caiudin Denis mijloace bănești în sumă de 3000 dolari SUA, care conform cursului oficial constituia 37738,20 lei, iar în total bani în sumă de 373764, 83 lei.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către procuror și de părțile vătămate Hlopețchi Igor Pavel, Hlopețchi Elena Nicolae și Caiudin Denis Nicolae.

3.1. Procurorul, a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata Iațco Claudia Alexandru să fie recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal (ca urmare a modificărilor la Codul penal) și condamnată la o pedeapsă de 12 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani.

În susținerea solicitării sale, procurorul a invocat că, instanța de fond a pronunțat o sentință ilegală, ignorând prevederile art. 101 și 394 Cod de procedură penală, adică, fără a examina probele prezentate sub toate aspectele și în mod obiectiv, ca rezultat, dând o apreciere greșită circumstanțelor de fapt, iar în acest sens, pronunțând o sentință de achitare, cu toate că cumulul de probe administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în ședințele de judecată dovedesc pe deplin vinovăția inculpatei Iațco Claudia de săvârșirea infracțiunii imputate.

3.2. Părțile vătămate Hlopețchi Igor și Hlopețchi Elena au solicitat condamnarea inculpatei Iațco Claudia pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute art. 190 alin. (5) Cod Penal, reîncadrate din art.195 alin.(2) Cod penal și încasarea din contul lui Iațco Claudia în beneficiul său a sumei de 21 975 euro, echivalentul a 336 026 lei, invocând că, instanța de fond a cercetat probele în mod unilateral, fiind interpretate eronat declarațiile martorilor, concluziile experților, favorizând în acest mod situația inculpatei.

3.3. Partea vătămată Caiudin Denis de asemenea, a solicitat condamnarea inculpatei Iațco Claudia pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute art. 190 alin. (5) Cod Penal, reîncadrate din art. 195 alin.(2) Cod penal și încasarea din contul lui Iațco Claudia în beneficiul său a sumei de 3000 euro, echivalentul a 37 738,20 lei, invocând aceleași motive ca și în apelul declarat de către părțile vătămate Hlopețchi Igor și Hlopețchi Elena.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2015 au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de procuror și de părțile vătămate și menținută hotărârea atacată.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, adoptând în

mod legal o sentință de achitare în privința lui Iațco Claudia, învinuită de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(5) Cod penal, pe motiv că nu s - a constatat existența faptei infracțiunii, fapta nu a fost săvârșită de inculpată.

În această ordine de idei, Colegiul penal a verificat declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță, menționând următoarele:

– declarațiile inculpatei Iațco Claudia, corespund adevărului, deoarece atât la urmărirea penală, cât și în ședințele instanței de fond și acelei de apel dânsa a dat declarații consecvente, concludente, care coroborează cu întreaga sistemă de probe, și demonstrează cu certitudine nevinovăția ei, iar pe parcursul judecării cauzei n-au fost aduse careva probe pertinente, concludente, utile și veridice, care ar corobora între ele și ar demonstra vinovăția inculpatei Iațco Claudia în comiterea infracțiunii imputate sau ar combate declarațiile acesteia, ci, dimpotrivă, s-a constatat cu certitudine că dânsa, n-a însușit bunurile altor persoane în proporții deosebit de mari;

– declarațiile părții vătămate Hlopețchi Igor, sunt declarații subiective, nu corespund adevărului, și nu pot servi drept probe, care ar demonstra vina inculpatei Iațco Claudia în comiterea infracțiunii încriminate, deoarece acestea se combat de întreaga sistemă de probe, or, aceste declarații nu au nici un suport obiectiv și nu se confirmă prin careva probe obiective, ci doar prin unele declarații subiective;

– declarațiile părții vătămate Hlopețchi Elena nu demonstrează vina inculpatei Iațco Claudia în comiterea escrocheriei imputate, deoarece dânsa nu indică la inculpată că ar fi comis careva fapte care ar constitui infracțiunea imputată ei, or, declarațiile părții vătămate Hlopețchi Elena rezultă din spusele soțului său Hlopețchi Igor, astfel Hlopețchi Elena n - a fost martor ocular la transmiterea banilor;

– declarațiile martorilor Crudu Nelea și Cheșcu Alexandru, au fost puse la îndoială, deoarece aceștia au declarat că la 04.04.2006 partea vătămată Hlopețchi Igor i-a dat inculpatei un împrumut în sumă de 7400 euro, pe când în recipisa menționată este indicată suma de 9750 euro (nouă mii șapte sute cincizeci) euro, pe un termen de 3 luni (f. d. 102, vol. II), ceea ce în cazul dat creează anumite dubii referitor la vinovăția inculpatei Iațco Claudia, iar potrivit art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului. Mai mult ca atât, Crudu Nelea și Cheșcu Alexandru sunt colegi de serviciu, iar Crudu Nelea subalternul părții vătămate Hlopețchi Igor, fiind cointeresați în cazul dat pentru condamnarea inculpatei Iațco Claudia;

– declarațiile martorilor Gheorghîța Filip și Blanari Vladimir, care și-au susținut declarațiile date în ședința de judecată a instanței de fond, nu demonstrează vina inculpatei Iațco Claudia în comiterea escrocheriei imputate, deoarece aceștia nu indică că inculpata ar fi comis careva fapte, care ar constitui infracțiunea imputată ei, deoarece nici unul dintre acești martori n-au fost

martori oculari la transmiterea cărorva sume de bani. Mai mult ca atât, declarațiile martorului Blănari Vladimir indică la faptul că Iațco Claudia le arăta niște hîrtii, planuri, scheme și nu la transmiterea cărorva sume de bani;

– declarațiile martorilor Cîrciumaru Valeriu, Boțan Vladimir și Miteva Valentina, demonstrează, cu certitudine, nevinovăția inculpatei Iațco Claudia în comiterea infracțiunii imputate ei, și, de asemenea, din aceste declarații se constată, cu certitudine, că inculpata, la sfîrșitul lunii noiembrie 2005 n-a primit de la familia Hlopețchi suma de 12000 euro, lîngă circ, în mașina ei, deoarece potrivit declarațiilor acestor martori automobilul ei, de marca Mitsubishi se afla în acea perioadă, la reparație;

– declarațiile martorilor Baraliuc Valeriu și Rusu Iurie, demonstrează, cu certitudine, nevinovăția ultimei în comiterea infracțiunii imputate ei, și, de asemenea, din aceste declarații se constată, cu certitudine, că dînsa nu s-a întîlnit cu partea vătămată Caiudin Denis la vama Criva și n-a primit de la ultimul bani în sumă de 3000 dolari SUA pentru un lot de pămînt;

– declarațiile martorilor Sîrbu Andrei și Rurac Nicolae, demonstrează, cu certitudine, nevinovăția ultimei în comiterea infracțiunii imputate ei, și, de asemenea, din aceste declarații se constată, cu certitudine, că firmele, care au participat la licitația terenurilor situate pe str. Testemițanu, 3 și Ioana Radu, 27 „a”, nu au fost conduse de Iațco Claudia, nu au fost înregistrate pe numele inculpatei, ultima nici nu a cunoscut de existența acestor firme, deoarece n-au fost acumulate careva probe obiective, veridice și concludente, care ar corobora între ele și ar demonstra contrariul celor concluzionate mai sus;

– declarațiile martorilor Doneț Ana, Basico-Rusu Diana, demonstrează, cu certitudine, nevinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii imputate, deoarece aceste declarații indică la faptul, că însuși Hlopețchi Igor îi datora inculpatei Iațco Claudia peste 30000 euro și din acest motiv Iațco Claudia l-a rugat pe Hlopețchi Igor să achite biletul de avion în sumă de 224 euro, din datoria pe care o are față de ea.

La fel, instanța de apel a conchis că, de asemenea, nu pot servi ca probe, care ar demonstra vinovăția lui Iațco Claudia în comiterea infracțiunii imputate ei, nici următoarele probe, invocate de apelanți, deoarece nici una din ele nu indică direct sau indirect la faptul că inculpata ar fi comis infracțiunea imputată, cum ar fi:

- recipisa ridicată de la Caiudin Denis, conform căreia Iațco Claudia la data de 25.07.2005 ar fi primit de la cet. Caiudin D. trei mii dolari SUA pentru un lot de pămînt în mun. Chișinău;

- recipisa ridicată de la Hlopețchi Igor, conform căreia Iațco Claudia ar fi confirmat că la data de 04.04.2006 a primit de la el și soția lui Hlopețchi Elena douăsprezece mii euro pentru realizarea lor a lotului de pămînt în mărime de 6 ari pe str. Testemițanu 3, mun. Chișinău, cu garanția încheierii contractului de cumpărare - vînzare după licitație în termen de 5 zile, că în ziua întocmirii recipisei a primit nouă mii șapte sute cînzeci euro pe un termen de 3 luni și a

garantat punerea în gaj a apartamentului nr.23 de pe str. Burebista 68/1, mun. Chișinău în timp de trei zile;

- o foaie cu text tapat ridicată de la Hlopețchi Igor, cu conținutul „... Aș vrea să nu te superi pe mine ... îți voi întoarce toate datoriile. Tu știi, că acum bani nu am, dar îi voi avea foarte mulți... Doar nu se va pierde munca mea de un an de zile. Eu voi fi proprietară de pământ cu bani și cu viitor asigurat. Crezi, că nu am putut să vînd loturile altora? Nimănui nu i-aș fi iertat faptul umilinței, căci m-ai jignit, cerându-mi nu dragoste, dar recipisă pentru bani...” (f. d. 102, vol. II);

- concluzia din raportul de expertiză nr. 117 din 27.04.2007, reiese că semnătura din colțul stîng a recipisei eliberate și semnate de cet. Iațco Claudia datată cu 15.07.2005 a fost îndeplinită de însuși cet. Iațco Claudia. Inscricția manuscrisă a datei din colțul stîng a recipisei, care a fost eliberată și semnată de cet. Iațco Claudia datată cu 15.07.2005 a fost executată însuși de cet. Claudia Iațco (f. d. 168-170, vol. I);

- concluzia din raportul de expertiză nr. 116 din 27.04.2007, reiese că semnătura de la rubrica „Confirm: Claudia Iațco” din recipisa eliberată și semnată de cet. Iațco Claudia datată cu 04.04.2006 și pe un fragment de filă cu text de tipar subsemnat în litigiu au fost îndeplinite de însuși cet. Iațco Claudia (f. d. 160-162, vol. I);

- concluzia din raportul expertizei suplimentare nr.1459/146 din 10.05.2007, potrivit căreia, semnătura de la rubrica „Confirm: Claudia Iațco” din recipisa datată cu 04.04.2006 a fost executată de numita Iațco Claudia. Semnătura de la partea inferioară, colțul stîng al fragmentului de text realizat la imprimantă, a fost executat de numita Iațco Claudia. Semnătura din partea stingă a recipisei datate cu 25.07.2005, a fost executată de numita Iațco Claudia. Datarea „25.07.2005” de sub această semnătură, de asemenea, a fost executată de numita Iațco Claudia (f. d. 188 - 194, vol. I);

- concluzia din raportul de expertiză nr. 16 din 23.01.2013 efectuată de Laboratorul Interjudețean de Expertize Criminalistice București, elementele de asemănare identificate între semnăturile din colțul inferior stîng de pe documentul datat 25.07.2005, „Recipisa” datată 04.04.2006, scrisoarea care începe cu textul „Dragostea mea” și semnăturile de comparație executate de Iațco Claudia, o indică pe aceasta ca posibilă autoare a semnăturilor contestate (f. d. 235, 236, Vol. III).

Reieșind din analiza probelor expuse mai sus, instanța de apel a considerat că acestea nici într-un caz nu confirmă și nu demonstrează vina inculpatei Iațco Claudia în comiterea infracțiunii imputate ei, deoarece nici una din ele nu indică la aceea că aceasta din interes material, a dobândit ilicit bunurile altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere.

Astfel, instanța de apel a conchis că, pe episodul cu partea vătămată Caiudin Denis, nu au fost prezentate alte probe, în afara recipisei și declarațiilor părții vătămate Caiudin Denis, probe ce trezesc dubii referitor la învinuirea inculpatei, deoarece din materialele cauzei, declarațiile martorilor s-a stabilit, că Caiudin Denis nu a fost prezent la 08.05.2005 la vama Criva, nu cunoaște că la volanul

automobilului nu era Claudia Iațco, dar fiul ei Dorin Iațco și că în automobil mai era o a treia persoană Irina Pînzari, fapt confirmat prin informația Serviciului de Grăniceri al Republicii Moldova nr.22/6014 din 24.12.2010 (f. d. 2, 3 vol. III) și stampilele de trecere a frontierei în pașapoartele acestora (f. d. 208-209, vol. II).

Instanța de apel a menționat că, pe acest episod urmărirea penală a fost pornită prin ordonanța ofițerului de urmărire penală a CCCEC din data de 22.02.2007 în baza plîngerii cet. Caiudin Denis din 02.02.2007, care a fost audiat în calitate de parte vătămată la 22.01.2008.

Mai mult ca atât, potrivit declarațiilor martorilor Baraliuc Valeriu și Rusu Iurie automobilul Claudiei Iațco a fost condus de către fiul ei, Dorin Iațco și nu a fost defectat în ziua de 08.05.2005, totodată, fiind reținută și proba apărării, și anume, certificatul nr. 18634 din 31.12.2009 din CP s. Rîșcani, mun. Chișinău din care reiese, că la data de 08.05.2005 nu se află la evidență ordinul de delegare a colaboratorilor, prin urmare Denis Caiudin nu a fost în deplasare la 08.05.2005, nu numai la vama Criva, dar nici în alt loc (f. d. 201, vol. II).

Cu referire la episodul cu partea vătămată Hlopețchi Igor, instanța de apel a constatat că învinuirea se bazează exclusiv pe declarațiile lui Hlopețchi Igor și subalternilor săi, Cheșcu Alexandru, Crudu Nelea, Blanari Vladimir și Caiudin Denis, deoarece din materialele parvenite de la conducerea Aparatului Guvernului, inclusiv, Fișa Postului în care se descriu atribuțiile de serviciu a inculpatei, rezultă, că Claudia Iațco nu are nici o tangență cu concursurile sau licitațiile patrimoniului public, iar informația despre privatizarea prin concurs a terenurilor din str. Testemițanu, 3 și Ioana Radu, 27 „a” cu suprafețele menționate nu din spusele inculpatei, după februarie 2005, dar prin intermediul Monitorului Oficii nr. 13 8-146/743 din 13.08.2004, unde a fost publicată Legea cu privire la privatizarea a două terenuri și la unele măsuri de asigurare cu spațiu locativ a militarilor Armatei Naționale, nr.29i-XV din 28.07.2004.

Referitor la învinuirea adusă inculpatei, precum că, folosindu-se de încrederea obținută a cerut de la cet. Hlopețchi Igor să-i achite biletul de avion cu cursa Roma-Chișinău în sumă de 224 euro, obligându-se să restituie banii împreună cu sumele primite anterior, Colegiul penal, la acest capitol a indicat că, este relevant și faptul apariției cu întârziere a recipiselor din 04.04.2006 și 25.07.2005, care nu sunt scrise de către inculpata Claudia Iațco, iar Hlopețchi Igor, inventînd motivele de incapacitatea de a scrie personal recipise de către inculpată, motivînd într-un singur caz, că ea ar fi avut degetul arătător la mîna dreaptă bandajat, cu toate, că semnătura a fost depusă cu același deget bandajat, însă careva devieri de la semnătura sa originală nu s-au depistat. De aici rezultă, că semnătura pe recipisa din 04.04.2006 nu a fost executată de către inculpată, fapt ce coincide cu declarațiile inculpatei și raportul de expertiză efectuat în România, dispusă în baza încheierii instanței de fond din 20 decembrie 2012.

Reieșind din expunerea experților, instanța de apel a constatat că, recipisa datată cu data de 04.04.2006 și scrisoarea cu text a căror printare au fost executate la una și aceeași imprimantă, adică la imprimanta la care lucra Crudu Nelea, astfel, declarațiile inculpatei, precum că ea nu a perfectat scrisoarea și nu a

semnat-o, instanța le-a considerat corespunzătoare adevărului și le-a pus la baza sentinței de achitare a ei.

Mai mult ca atât, instanța de apel a indicat că, expertul în raportul său mai menționează, că la studierea dosarului a constatat, că cel puțin unul din documentele realizate de organele competente din Republica Moldova, respectiv procesul-verbal de audiere a martorului Crudu Nelea din 13 martie 2007, editat și imprimat cu echipamente informatice prezintă defecte de imprimare similare celor observate la recipisă, prin urmare nu se exclude posibilitatea executării a celor două texte la una și aceeași imprimantă (f. d. 127-128, vol. III).

Totodată instanța de apel a constatat că, în procesul examinării cauzei, pe recipisa datată cu 04.04.2006, a fost adăugată în ea și semnătura lui Hlopețchi Igor, care la urmărirea penală, la Comisariatul de Poliție mun. Chișinău și la Centrul Național de Expertize Judiciare lipsea, ceea ce se confirmă prin fotocopia recipisei din dosar (f. d. 203, vol. I).

Instanța de apel a menționat că, în cadrul instanței de apel, la demersul apărătorului Gheorghe Amihalachioaie, Ministrului Afacerilor Interne s-a solicitat efectuarea unui control informatic a computerului în IP sector Rîșcani, mun. Chișinău, secția resurse umane folosit de către ex-colaboratorul Nelea Crudu, care s-a scris sau se bănuiește că ar fi scris recipisa de împrumut a sumei bănești de către Iațco Claudia de la ex – vicecomisarul IP Rîșcani, Igor Hlopețchi la data de 04.04.2006.

Astfel, potrivit raportului de constatare tehnico-științifică nr. 3990 din 24-28 aprilie 2015, s-a concluzionat, că în urma examinării calculatorului expertizat au fost depistate 8 fișiere care conțin cuvântul „recipisă”. Toate fișierele au fost anexate la raport informat electronic, însă nici un fișier din cele depistate nu conține textul recipisei întocmite la data de 04.04.2006, ceea ce demonstrează că Nelea Crudu n-a întocmit acea recipisă la acest calculator, de aceea declarațiile martorilor Nelea Crudu, Cheșcu Alexandru și a părții vătămate Hlopețchi Igor, precum că Iațco Claudia la acea dată n-a împrumutat de la Hlopețchi Igor 7400 pentru serviciile avocatului fiului său din Roma, au fost apreciate critic de către instanța de apel.

Instanța de apel, de asemenea, analizând materialele cauzei penale, și anume, explicațiile depuse în adresa CCCEC la data de 08.11.2006 de către Elena Hlopețchi (f. d. 66, vol. I) și de către Igor Hlopețchi la data de 10.11.2006 (f. d. 67, vol. I), rezultă că nu existau careva recipise și martori la împrumutul banilor inculpatei, inclusiv și recipisa din 04.04.2006.

Prin urmare, Procuratura Anticorupție la 27 noiembrie 2006 a emis ordonanța de neîncepere a urmăririi penale împotriva inculpatei pe faptele indicate în petiția familiei Hlopețchi, dat fiind faptul că relațiile apărute între acestea purtau un caracter civil, urma a fi satisfăcute în instanța de judecată în procedură civilă (f. d. 24, vol. I), care în ansamblu demonstrează lipsa probelor scrise cu privire la datoria pretinsă de către familia Hlopețchi.

Aceasta se confirmă și prin înregistrările conversației audio, executate de către colaboratorii din CG Poliție mun. Chișinău în modul stabilit de lege și fără

careva încălcări, unde Hlopețchi Igor a declarat în mod direct, că el este dator inculpatei cu peste 30 mii euro și din motivul ca să nu-i întoarcă împrumutul de bani el a organizat această tentativă, astfel, instanța de apel a considerat ca fiind veridice declarațiile inculpatei, că Hlopețchi Igor a împrumutat bani de la inculpată în sumă de peste 30000 euro și că tentativa de omor organizată de ultimul a fost inițiată pe motivul eschivării de la restituirea împrumutului.

Instanța de apel a relevat că, organul de urmărire penală nu a luat în vedere aceste probe incontestabile, iar instanța de fond justificat a considerat necesar de a emite în privința inculpatei Iațco Claudia o sentință de achitare.

Apreciind din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității, în ansamblu cu toate probele administrate atât în ședința de judecată a primei instanțe și a celei de apel, instanța de apel a conchis cu certitudine, că instanței nu i-au fost prezentate probe incontestabile privind vinovăția inculpatei Iațco Claudia de săvârșirea infracțiunii imputate (art. 190 alin.(5) Cod penal).

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către procuror și de părțile vătămate Hlopețchi Igor, Hlopețchi Elena și Caiudin Denis.

6.1. În motivarea recursului procurorul invocă temeiurile prevăzute în pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală – *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, indicînd aceleași motive ca și în cererea de apel, considerînd că soluția instanței de apel privind menținerea hotărîrii primei instanțe de achitare a lui Iațco Claudia este una vădit ilegală și neîntemeiată.

În opinia recurentului cumulul de probe administrate în faza de urmărire penală și cercetate în ședințele de judecată în instanțele de fond și de apel demonstrează cu certitudine vinovăția inculpatei Iațco Claudia în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, iar instanța de apel contrar prevederilor art. 414 alin.(5) Cod de procedură penală, practicii judiciare constante, nu a analizat obiectiv, sub toate aspectele probele prezentate în sprijinul acuzării, ci doar a acordat prioritate probelor prezentate de către apărare, considerînd ca veridice declarațiile inculpatei Iațco Claudia.

Solicită casarea totală a deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

6.2. Părțile vătămate Hlopețchi Igor și Hlopețchi Elena, în motivarea recursurilor declarate, care sunt identice după conținut, invocînd toate temeiurile din pct. 6) alin.(1) al art.427 Cod de procedură penală, consideră hotărîrile adoptate de către instanțele de fond și de apel de achitare a inculpatei Iațco Claudia ilegale și neîntemeiate, indicînd următoarele:

– instanța de apel nu a corectat toate erorile judiciare comise de instanța de fond, care au fost depistate și reflectate în cererile de apel, astfel nu s-a expus asupra motivelor invocate în apel;

– instanța de apel nu s-a expus, nu a cercetat și nu a apreciat la justa valoare probele expuse în apelul procurorului și al părților vătămate, care dovedesc vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate;

– instanța nu a ținut cont de faptul că inculpatul a săvârșit acțiuni care demonstrează nedorința acestuia de a-și executa angajamentul, mai mult ca atât acesta a încercat să comercializeze apartamentul în scopul zădărnirii satisfacerii acțiunii civile;

– instanța de apel nu s-a expus asupra probelor acuzării, le-a apreciat eronat, fiind respinsă puterea de acuzare fără o motivare plauzibilă sau bazată pe probe ce ar combate învinuirea incriminată inculpatului;

– instanța de apel s-a eschivat de la analiza probelor din punct de vedere al pertinentei, utilității și veridicității, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor;

– instanțele de judecată la emiterea hotărârilor, au dat prioritate declarațiilor inculpatului Iațco Claudia, declarații care contravin celor declarate de părțile vătămate și de martori și, în special, de probele directe care au fost administrate în prezenta pricină;

– instanța de apel a apreciat probele unilateral, le-a ignorat sau le-a denaturat, favorizând astfel inculpata, totodată nu a pătruns în esența probelor respective, apreciindu-le superficial și incorect;

– instanța de apel nu s-a pronunțat asupra fiecărei probe prezentate de acuzatorul de stat, dar s-a limitat la utilizarea unor expresii de ordin general, precum că procurorul nu a prezentat probe incontestabile, care ar confirma vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunilor imputate;

– menționează că, părțile au solicitat instanței de apel ca martorul Doneț Ana să fie audiată repetat și la data de 14.04.2015 instanța de apel a admis demersul de audiere a unui șir de martori, printre care și Doneț Ana, iar la data de 09.06.2015 președintele ședinței abuziv a respins demersul de audiere a martorilor care a fost admis la ședința precedentă, evitând astfel să elucideze un moment probatoriu relevant;

– consideră că, instanța de apel a comis un viciu fundamental referitor la punerea la îndoială a faptelor stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă, care se bucură de autoritatea lucrului judecat în condițiile art.123 Cod de procedură civilă, și anume, verdictul dat de către Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău din data de 26 noiembrie 2013 în pricina civilă Iațco Claudia versus Hlopețchi Igor privind încasarea datoriei, prin care acțiunea a fost respinsă, însă instanța de apel, hotărârea care se contestă a pus la îndoială acest fapt, indicând în repetate rânduri că Hlopețchi Igor îi este dator lui Claudia Iațco suma de 31 666 euro, însă nu a fost argumentat prin nici o probă această versiune a inculpatei;

– indicând art.6 CEDO, specifică faptul că, instanța de apel nu s-a expus asupra acțiunii civile, care a fost înaintată în cadrul procesului penal, or lăsarea fără soluționare a acțiunii constituie o violare a Convenției;

– în opinia recurenților, în speța dată, persistă elementele caracteristicii ale erorii grave de fapt, care se exprimă prin modul de apreciere a materialului probator al cauzei.

Solicită, casarea deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

6.3. Partea vătămată Caiudin Denis, în motivarea recursului declarat, care este analogic după conținut cu recursurile părților vătămate Hlopețchi Igor și Hlopețchi Elena, fiind adus și în corespundere cu episodul său, modificată familia și suma de bani, invocând toate temeiurile din pct. 6) alin.(1) al art.427 Cod de procedură penală, consideră hotărârile adoptate de către instanțele de fond și de apel de achitare a inculpatei Iațco Claudia ilegale și neîntemeiate.

Mai mult ca atât, partea vătămată atrage atenția instanței, la faptul că instanța de apel în genere a lăsat fără examinare apelul declarat de către acesta.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, au depus referințe părțile vătămate Hlopețchi Igor și Caiudin Denis, precum și inculpata Iațco Claudia.

7.1. Părțile vătămate Hlopețchi Igor și Caiudin Denis, solicită admiterea recursului ordinar declarat de către procuror, considerînd că decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată.

7.2. Inculpata Iațco Claudia, solicită inadmisibilitatea recursurilor declarate de către procuror și părțile vătămate, ca vădit neîntemeiate, considerînd că decizia instanței de apel este una legală și întemeiată.

8. Judecînd recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că, acestea urmează a fi respinse ca inadmisibile, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct.1) Cod de procedură penală, judecînd recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrii atacate.

8.1. Recurenții invocă temeiul de drept prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit căruia *„hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dacă instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței”*.

Colegiul penal, analizînd decizia atacată, conchide că temeiul prevăzut de norma menționată supra, nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, și în hotărîrea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzînd motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

În această ordine de idei, Colegiul remarcă că potrivit normelor art. 414 alin.(1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin.(8) Cod de procedură penală decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul lărgit consideră că instanța de apel legal și întemeiat a menținut hotărârea primei instanțe, constatând că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra nevinovăției inculpatei Iațco Claudia Alexandru de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 195 alin.(2) Codul penal, fiind adoptată o hotărâre de achitare a acesteia, pentru că nu s - a constatat existența faptei infracțiunii, fapta nu a fost săvârșită de inculpată, motivându-și soluția în acest sens.

Totodată, instanța de recurs relevă faptul că, instanța de apel a menționat în hotărârea sa că: *„...în ședința instanței de apel, acuzatorul de stat n-a prezentat nici o probă care ar fi demonstrat vinovăția inculpata IAȚCO Claudia în comiterea infracțiunii imputate lui, în baza art. 190 alin.(5) Codul penal, or, conform art. 415 CPP: (2¹) Judecînd apelul declarat împotriva sentinței de achitare, **instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea învinuitului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpata.***

Martorii care au fost interogați în instanța de apel au dat aceleași declarații, ca și în instanța de fond, declarații care demonstrează, cu certitudine, nevinovăția inculpatei IAȚCO Claudia în comiterea infracțiunii, imputate ei” (f.d.193 - 197, vol. V).

La fel, instanța de apel a indicat că: *„Nerespectarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și încălcarea prevederilor art. 24 și art. 26 din Codul de procedură penală, care îl obligă pe acuzatorul de stat, după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanța, să prezinte în ședința de judecată anumite probe în susținerea acuzațiilor penale aduse inculpata, urmează să fie apreciată ca nesusținere a acuzațiilor penale în privința inculpatei în cadrul examinării apelului declarat împotriva sentinței de achitare.*

Ignorarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și încălcarea prevederilor art. 24 și art. 26 din Codul de procedură penală lezează dreptul inculpatei la un proces echitabil, drept garantat de art.6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale” (f.d.193, vol. V).

În aceste condiții instanța de recurs consideră că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Mai mult ca atît, instanța de recurs menționează că temeiurile invocate de către recurenți, precum și argumentele acestora au constituit obiect de examinare la judecarea cauzei în prima instanță și cea de apel, și asupra acestora instanțele judecătorești s-au expus argumentat în hotărârile pronunțate, așa cum este indicat în pct. 5 din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară.

Reieșind din conținutul recursurilor declarate de procuror și părțile vătămate, Colegiul lărgit constată că aceștia nu sunt de acord cu aprecierea probelor de către instanța de apel, considerînd că în așa mod a fost comisă o eroare gravă de fapt, solicitînd ca instanța de recurs să dea o apreciere nouă probelor administrate în cauza dată (probe care au fost indicate în cererile de apel și asupra cărora și-au expus părerea partea acuzării și părțile vătămate).

În aceste sens, Colegiul penal menționează că, potrivit art.6 pct.11¹) Cod de procedură penală *eroare gravă de fapt* înseamnă stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor.

Mai mult ca atît, Colegiul relevă, că instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decît cea constatată de instanțe, acestea fiind atribuțiile exclusive ale instanțelor de fond (prima instanță și instanța de apel).

8.2. Referitor la alegațiile recurenților Hlopețchi, precum că, președintele Colegiului, la data de 09.06.2015, abuziv a respins demersul de audiere a martorilor, printre care și Doneț Ana, solicitat de părți, care a fost admis la ședința precedentă din 14.04.2015, evitînd astfel să elucideze un moment probatoriu relevant, Colegiul lărgit specifică faptul că, potrivit procesului – verbal al ședinței de judecată în instanța de apel din 14 aprilie 2015, instanța de apel a admis demersul înaintat de către avocatul inculpatei, Amihalachioaie Gh., privind audierea martorilor solicitați, și anume: Jomir, Harea, Doneț și Doneț Ana, cu toate că avocatul Lebedinschi M., reprezentantul părților vătămate Hlopețchi Elena și Caiudin Denis, a solicitat respingerea acestuia, indicînd că acești martori nu pot să relateze nimic nou, precum și procurorul Ciobanu S. a relatat că, este dreptul apărării de a prezenta martori, însă este o sentință de achitare și de aceea nu vede necesitatea audierii lor (f. d. 158, vol. V).

Ulterior, în ședința de judecată din 09 iunie 2015 de către avocatul Amihalachioaie Gh. repetat a fost înaintat demersul privind audierea martorilor Jomir, Harea, Doneț și Doneț Ana, care erau prezenți, însă fiind pus în discuție acest demers, procurorul și avocatul Lebedinschi M., de asemenea, au considerat că nu văd necesitatea audierii acestor martori, și astfel, instanța a respins demersul înaintat de avocat (f. d. 159-160, vol. V).

Reieșind din cele menționate sus, Colegiul lărgit constată că, aceste alegații ale recurenților sunt neîntemeiate, deoarece președintele Colegiului în instanța de apel a respectat prevederile art. 364 Cod de procedură penală.

8.3. Referitor la viciul fundamental, care în opinia recurenților a fost comis de instanța de apel prin punerea la îndoială a faptelor stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă, Colegiul lărgit indică că, potrivit art.427 alin.(2) Cod de procedură penală, temeiurile menționate la alin.(1) al aceleași norme pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel, însă din conținutul apelurilor, discursurilor anexate la materialele cauzei date și potrivit procesului – verbal al ședinței de judecată în instanța de apel, astfel de argument nici nu a fost indicat, astfel, că instanța de apel nu s-a expus asupra acestuia.

8.4. În ce privește argumentul recurentului Caiudin Denis, precum că apelul declarat de către acesta, în genere, a fost lăsat fără examinare, Colegiul lărgit îl consideră nefondat, deoarece în partea introductivă, partea descriptivă și dispozitiv, se face referire și la apelul declarat de partea vătămată Caiudin Denis, precum „.....a judecat, în ședință publică, apelurile procurorului STAVILA Mihai și a părților vătămate HLOPEȚCHI Igor, HLOPEȚCHI Elena și CAIUDIN Denis, declarate împotriva sentinței Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 21 februarie 2014, în cauza penală privind condamnarea lui IAȚCO Claudia...” (f.d.165, vol. V); „Se resping, apelurile procurorului STAVILĂ Mihai și a părților vătămate HLOPEȚCHI Igor, HLOPEȚCHI Elena și CAIUDIN Denis, declarate împotriva sentinței Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 21 februarie 2014, în privința lui IAȚCO Claudia Alexandru, ca nefondate.” (f.d.194, vol. V), precum și în partea descriptivă în care au fost indicate solicitările părții vătămate și ulterior, expunerea instanței de apel referitor la episodul cu partea vătămată Caiudin Denis (f. d. 185-186, vol. V).

8.5. Colegiul lărgit consideră neîntemeiate și alegațiile recurenților, precum că, instanța de apel a încălcat prevederile art. 6 CEDO, deoarece nu s-a expus asupra acțiunilor civile, care au fost înaintate în cadrul procesului penal de către părțile vătămate, considerînd că nesoluționarea acestor acțiuni constituie o violare a Convenției.

În acest sens, Colegiul lărgit menționează că, potrivit art.225 alin. (4) Cod de procedură penală, instanța de judecată lasă acțiunea civilă fără soluționare în procesul penal în cazul adoptării **sentinței** de încetare a urmăririi penale sau **de achitare** din motivul lipsei componentei infracțiunii, fapt ce nu împiedică persoana care a inițiat acțiunea civilă de a o intenta în ordinea procedurii civile.

Colegiul consideră că în prezenta cauză penală nu au fost încălcate principiile prevăzute de art. 6 CEDO, deoarece instanțele de judecată la examinarea cauzei penale în privința lui Iațco Claudia au respectat dreptul la un proces echitabil, principiile contradictorialității și egalității armelor.

Astfel, Colegiul penal reține că, temeiurile invocate de recurenți, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursurilor. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată.

Din considerentele expuse, Colegiul lărgit conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, de aceea recursurile ordinare declarate urmează a fi respinse, ca inadmisibile.

9. În temeiul art. 434, art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit,

DECIDE :

Se resping ca inadmisibile recursurile ordinare, declarate de procurorul adjunct al Procuraturii de nivelul Curții de Apel Chișinău, Ciobanu Sergiu și de părțile vătămate Hlopețchi Igor Pavel, Hlopețchi Elena Nicolae și Caiudin Denis Nicolae, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2015, în cauza penală în privința lui **Iațco Claudia Alexandru**.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la data de **21 aprilie 2016**.

Președinte

Ursache Petru

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Nicolaev Ghenadie

Judecător

Timofti Vladimir

Judecător

Alerguș Constantin